

STATSVETENSKAPLIGA INSTITUTIONEN
CENTRUM FÖR EUROPASTUDIER

NATIONALIST ELLER UNIONIST?

DUP och Sinn Féins användning av
Långfredagsavtalet i Brexit-debatten

Alexandra Jernstedt

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/2019
Handledare:	Jens Norrby

Abstract

Kandidatuppsats:	15 hp
Program:	Europaprogrammet
Nivå:	Grundnivå
Termin/år:	Ht/19
Antal ord:	10853
Handledare:	Jens Norrby
Nyckelord:	Brexit, Nordirland, Långfredagsavtalet, DUP, Sinn Féin, konstruktivism, identitet
Keywords:	Brexit, Northern Ireland, The Good Friday Agreement, DUP, Sinn Féin, constructivism, identity

The aim of this study is to examine the importance of the Good Friday Agreement for Northern Ireland in the ongoing debate regarding the United Kingdom's withdrawal from the European Union, so-called Brexit. Previous research has shown that the Northern Irish community is politically divided between Nationalists and Unionists. Therefore, this study examines how the Nationalist party Sinn Féin and how the Unionist party DUP pay attention to the GFA in their presented arguments regarding Northern Ireland in the Brexit debate. Moreover, this study applies the constructivism theory based on identity and values in order to analyse the position taking by the parties. The research method used in this essay is a qualitative analysis and the material has been coded through an analytical scheme. The results show that the GFA does not have the same importance for Unionists as it has for Nationalists in their presented arguments regarding Northern Ireland in the Brexit debate. However, the result also shows that neither of the parties' future visions for Northern Ireland includes a continued application of the peace agreement.

Innehållsförteckning

1. Inledning.....	1
1.1 Syfte och övergripande frågeställning.....	2
2. Teori och tidigare forskning.....	3
2.1 Konstruktivism.....	3
2.2 Identitet.....	4
2.3 Fiendebild.....	5
2.4 Värderingar.....	6
2.5 Tidigare forskning.....	6
3. Metod och material.....	10
3.1 Val av forskningsmetod.....	10
3.2 Val av material.....	12
3.3 Analysschema.....	12
4. Bakgrund.....	13
4.1 "The Troubles".....	13
4.2 Långfredagsavtalet.....	14
4.3 Sinn Féin.....	15
4.4 Democratic Unionist Party.....	16
5. Resultat.....	17
5.1. Den irländska gränsen.....	17
5.1.1 EU-Kommissionens vägledande principer för ön Irland i Brexit-förhandlingarna.....	17
5.1.2 Backstop-planen.....	19
5.1.3 DUP:s perspektiv på den irländska gränsen.....	19
5.1.4 Sinn Féins perspektiv på den irländska gränsen.....	21
5.2 Framtida visioner för Nordirland.....	23
5.2.1 EU:s perspektiv på framtida visioner för NI.....	23
5.2.2 DUP:s perspektiv på framtida visioner för NI.....	25
5.2.3 Sinn Féins perspektiv på framtida visioner för NI.....	27
6. Analys.....	29
6.1 Identitet.....	29
6.2 Fiendebild.....	30
6.3 Värderingar.....	32
7. Slutdiskussion och sammanfattning.....	33

Referenslista

Figurförteckning

Analysschema (tabell 1)	13
-------------------------------	----

1. Inledning

Torsdagen den 23:e juni år 2016 inträffar en av de mest dramatiska och potentiellt viktigaste händelserna i den europeiska integrationens historia, Storbritannien röstar för att lämna den Europeiska Unionen och påbörjar en utträdesprocess vilket skulle komma att benämnas under namnet Brexit. Den brittiska utträdesprocessen från EU har emellertid skapat stor debatt bland annat angående regionen Nordirland där majoriteten av befolkningen röstade för att stanna inom det europeiska samarbetet men tvingas ändå anpassa sig efter Storbritanniens suveränitetsbeslut om att lämna.¹

Brexit är ett känsligt ämne utifrån det nordirländska perspektivet då Nordirland från sent 1960-tal var pressat av en blodig konflikt vilket till stor del var resultatet av en historisk klyfta mellan protestanter (unionister), vilka var fast beslutna om att förbli en del av Storbritannien och katoliker (nationalister), vilka ville se att Nordirland skulle förenas med Republiken Irland. År 1998 undertecknades det så kallade *Långfredagsavtalet* (LFA) mellan den brittiska och den irländska regeringen och mellan de politiska partier som representerade de olika religiösa samhällena på Nordirland. Sedan dess har den politiska laddningen mellan de två folkgrupperna avtagit och gränsen mellan Nordirland och Republiken Irland har även avväpnats tack vare att både Storbritannien och Irland undertecknade fredsavtalet samt att båda varit medlemmar i den Europeiska Unionen.²

Denna uppsats har i syfte att undersöka fredsavtalets betydelse för Nordirland i Brexit-debatten. Då tidigare studier inom uppsatsens forskningsfält påvisar att det nordirländska samhället är politiskt uppsplittrat mellan unionister och nationalister³, kommer denna uppsats att undersöka

¹ Bache, Ian., Bulmer, Simon., & George, Stephen (2017) *Politics in the European Union. Supplement: Includes coverage of Brexit*. Oxford university press: Oxford. s.2,14.

² Ibid., s.14,15.

³ Hopkins, Stephen (2014) *Sinn Féin, the Past and Political Strategy: The Provisional Irish Republican Movement and the Politics of 'Reconciliation'*. *Irish Political Studies*, 30:1. Hämtad 2019-12-20 från <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1080/07907184.2014.942293?needAccess=true> s.93.

vad detta ger för konsekvenser i den pågående debatten angående Brexit och fredsavtalets betydelse för Nordirland. Detta genom att undersöka hur två motstridiga partier positionerar sig kring fredsavtalet i deras framlagda argument i Brexit-debatten. Detta kommer att undersökas utifrån ett konstruktivistiskt identitetsperspektiv genom att analysera de två största partierna på Nordirland och deras positionstagande kring Brexit och LFA. De partier som uppsatsen utgår från är det unionistiska partiet Democratic Unionist Party (DUP) och det nationalistiska partiet Sinn Féin, som kan anses vara de två partier som bäst representerar de två rivalitetsgrupperna på Nordirland. DUP som till stor del understöds av protestantiska unionister och Sinn Féin som till stor del understöds av katolska nationalister, har båda intagit åtskilda åsikter i Brexit-debatten. DUP förespråkar ett utträde ur den Europeiska Unionen, detta för att stärka och bevara den brittiska identiteten och integrationen med Storbritannien medan Sinn Féin däremot anser att Nordirland bör erhålla ett speciellt undantag genom att bland annat fortsätta vara en del av EU:s tullunion, detta för att värna om fredsavtalet samt förbättra chanserna om att förenas med Republiken Irland.⁴ Partierna som dessutom delar på makten i Nordirlands regering *Stormont* har inte intagit sina platser sedan januari 2017 då båda partierna hamnade i en konflikt som under tiden denna uppsats utformades inte är löst, vilket har resulterat till att Nordirland har varit utan regering i över två år.⁵

1.1 Syfte och övergripande frågeställning

Syftet med denna studie är att undersöka vilken betydelse Långfredagsavtalet erhåller för Nordirland i den aktuella debatten angående Brexit. Då Nordirland anses vara ett politiskt uppsplittrat samhälle, kommer detta att undersökas utifrån ett konstruktivistiskt identitetsperspektiv. Detta för att undersöka betydelsen fredsavtalet utgör för unionister respektive nationalister i Brexit-debatten, grundat på deras åtskilda identiteter, värderingar och fiendebilder. Detta kommer att genomföras genom att placera det nationalistiska partiet Sinn Féins positionstagande i Brexit-debatten gentemot det unionistiska partiet DUP:s

⁴ Campbell, John (2019) "Brexit: Does the Irish peace accord rule out a hard border". *BBC news*, 4 oktober. Hämtad 2019-11-19 från <https://www.bbc.com/news/uk-northern-ireland-46988529>

⁵ McCormack, Jayne (2019) "Stormont deadlock: Profound consequences if assembly not restored". *BBC news*. 21 oktober. Hämtad 2019-12-19 från <https://www.bbc.com/news/uk-northern-ireland-50132310>

positionstagande i Brexit-debatten. Detta för att undersöka vilken betydelse fredsavtalet symboliserar för unionisters respektive nationalisters visioner samt prioriteringar angående Nordirland som diskuteras i Brexit-debatten. Nedanstående frågeställningar har framtagits för att kunna ge svar på detta.

- Vilken betydelse erhåller Långfredagsavtalet för respektive parti i Brexit-debatten?

- Är partierna eniga eller oeniga om Långfredagsavtalets betydelse för den nordirländska framtiden?

2. Teori och tidigare forskning

Catherine McGlynn, Jonathan Tonge, Jim McAuley⁶ och John Coakley⁷ uppmärksammar att identitetsmönster utgör en väsentlig betydelse för hur partiväsendet fungerar på Nordirland. Därav kommer studiens insamlade material att analyseras med utgångspunkt från teorin konstruktivism som betonar innebörden av identitet. Detta kommer att utföras genom att tillämpa ett antal nyckelbegrepp från teorin. Då det finns ett flertal nyckelbegrepp inom konstruktivismen har tre begrepp valts ut som anses mest relevanta för denna studie. Dessa nyckelbegrepp är *identitet*, *fiendebild* samt *värderingar*. Nedan kommer konstruktivismen samt de utvalda nyckelbegreppen inom teorin att beskrivas.

2.1 Konstruktivism

Konstruktivism omfattar en bred samlingsbeteckning av en mängd varierande synsätt inom samhällsvetenskaperna. Dessa understöds tillsammans på antaganden om att en aktörs vetenskap

⁶ McGlynn, Catherine., Tonge, Jonathan., McAuley, Jim. (2012) The Party Politics of Post-devolution Identity in Northern Ireland. Sage Journals, vol 16. Hämtad 2019-12-20 från

<https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1111/j.1467-856X.2012.00528.x> s. 277-28

⁷ Coakley, John. (2007) National identity in Northern Ireland: stability or change?. Nations and Nationalism. 13 (4). Hämtad 2019-11-22 från <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/10.1111/j.14698129.2007.00316.x> s.592

om världen i bred omfattning är underbyggd av konstruktioner av verkligheten. Den konstruktivistiska teorin betonar vikten av att identiteter inte kan existera innan ett samhälle eller en kultur är fastställd, de menar därmed att identiteter är kontextberoende samt formbara och utvecklas ständigt som svar på externa händelser och processer som bland annat globalisering, krig, konflikt och invandring. Konstruktivismen uppmärksammar även de huvudaspekter som framförs och som ligger till grund i denna process som bland annat är olika typer av politiska och kulturella eliter, vikten av kultur, religion, ideologi, nationalism samt politiska normer som alla är väsentliga för upprätthållandet av identitet.⁸

Konstruktivismen handlar även om övertygelser, attityder och uppfattningar hos parter i konflikt, de normativa strukturerna som reglerar konfliktuppförande, bildandet av regimer, de kommunikativa strategier som antagits av mellanhänder i konflikt samt betydelsen av identitet och åtgärder som individer och grupper vidtar för att forma sina liv och lösa sina konflikter.⁹

2.2 Identitet

Enligt den konstruktivistiska teorin anses identitet vara ett resultat av sociala konstruktioner. Detta innebär att identiteter är i ständigt skapande och det existerar därmed inga kompletta, naturliga eller medfödda identiteter. Därav kan identitet uppfattas som ett resultat av ett antal olika förhållanden och samspel, då skapandet av identiteter är i ständig rörelse och befinner sig i kontinuerliga förändringar. Ytterligare kan varje identitet anses vara i markant beroende av andra identiteter, detta då en identitet uppkommer i förhållande till andra identiteter. Identitet kan därmed i grund och botten uppfattas som något ytterst socialt, då det krävs en annan identitet för att "självet" ska kunna fastställas. Konstruktivismen menar på att både nationell och etnisk identitet i bred omfattning handlar om att fastställa "viet". Detta är en definition av vem som kan anses inkluderas i en grupp men likväl vem som kan anses exkluderas. "Vi" och "de" kan därmed bedömas utgöra den huvudsakliga binära oppositionsdikotomin, där "viet" symboliserar de goda karaktärsdragen som exempelvis godhet, trygghet och harmoni. Detta

⁸ Dunne, Tim. Kurki, Milja. Smith, Steve. (2013) *International relations theories, discipline and diversity*. Oxford university press: Oxford. s. 191-92

⁹ Ibid., s. 191-92

medan ”de” anses definieras utifrån fiendskap som exempelvis ondska, konflikt och fruktan. Genom att känneteckna vad ”de” inte är, kan ”viet” därav uppnå självidentifikation.¹⁰ Utifrån denna uppsats kommer konstruktivismens nyckelbegrepp *identitet* att eftersträva att kunna besvara hur vardera partier fastställer ”viet” samt om vardera partis ”vi” inkluderar en fortsatt tillämpning av LFA.

2.3 Fiendebild

Konstruktivismen menar på att gränser och fiendebilder har en tendens att förstärkas under perioder av konflikt och våld. Uppfattade olikheter mellan grupper anses vidare förstärkas under en pågående konflikt samtidigt som upplevelser av våld har en förmåga att ytterligare förstärka fiendebilden. Det anses vidare vara en komplicerad process att omforma fiendebilder till något positivt. Detta då det faktiska fiendskapet och tillämpningen av markanta sociala gränser tillför en känsla av både trygghet och säkerhet. De sociala gränserna kan därmed anses symbolisera ett slags kodsysteem för hur människor ska agera och uppföra sig, då dessa sociala gränser framlägger hur ”viet” ska uppföra sig gentemot ”de andra”. Detta innebär att när konflikter minskar i styrka eller förändras, blir även de sociala gränserna mindre tydliga vilket i sin tur kan skapa osäkerhet. Att omdefiniera ”den andre” menar därmed Schulz är än mer aktuellt under den period som följer efter signeringen av ett fredsavtal. Fiendebilders fortsatta betydelse, likaså parternas bristande förmåga att kunna hantera dem kan därav oftast anses vara en väsentlig orsak till att fredsprocesser vanligtvis kollapsar i implementeringsfasen. Konflikter kan därmed anses inneha en väsentlig påverkan på identiteter. Desto mer aggressiv, destruktiv samt intensiv en konflikt anses vara, desto mer inbitna kommer även identitetskonstruktionerna att bli.¹¹ Utifrån denna uppsats kommer konstruktivismens nyckelbegrepp *fiendebild* eftersträva att kunna besvara vilka vardera partier framställer som fiender i Brexit-debatten samt om detta i sin tur påverkar partiernas tillämpning av LFA.

¹⁰ Schulz, Helena.(2002) Krig i vår tid. Studentlitteratur: Lund. s. 67

¹¹ Ibid., s.70

2.4 Värderingar

Enligt konstruktivismen utgör värderingar och normer en väsentlig faktor för hur det internationella systemet samverkar samt hur aktörerna inom systemet agerar utifrån detta. En värdering är något som prioriteras av den enskilde aktören och dess behov. Detta resulterar i sin tur till att aktörens attityd samt beteende kommer att utgå från dess värderingar och behov. Detta innebär vidare att värderingarna avgör vad aktören anser vara rätt eller fel, vilket i sin tur påverkar aktörens beslut, ambition och agerande. En aktörs värderingar kan även anses påverkas av samhällets yttrefaktorer, vilket innebär att värderingarna även är kontextberoende. Konstruktivismen menar därefter på att när värderingar och normer förändras, kommer även de förutsättningar som existerar inom det internationella systemet att förändras.¹² Utifrån denna uppsats ska konstruktivismens nyckelbegrepp *värderingar* eftersträva att kunna besvara vilka värderingar vardera partier framför för Nordirland i Brexit-debatten samt om dessa värderingar förhåller sig till LFA.

Den här uppsatsen ska med hjälp av ovanstående konstruktivistiska nyckelbegrepp kunna utge identitetspositioneringar som förklarar varför partierna intar de positioner som de gör gentemot Långfredagsavtalet i Brexit-debatten.

2.5 Tidigare forskning

Tidigare forskning inom studiens område existerar, framförallt angående synen på den nordirländska identiteten¹³, EU:s inverkan på den brittisk-irländska relationen genom europeisk integration¹⁴ samt konsekvenserna Brexit kan komma att medföra ifråga om Nordirland.¹⁵

¹²Ibid., s.70-1

¹³Coakley, John. (2007) *National identity in Northern Ireland: stability or change?*. Nations and Nationalism. 13 (4). Hämtad 2019-11-22 från <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/10.1111/j.1469-8129.2007.00316.x>

¹⁴Diez, Thomas., Stetter, Stephan., Albert, Mathias. (2006) *The European Union and Border Conflicts: The Transformative Power of Integration*. International Organization, 60(3). Hämtad 2019-11-22 från <https://www-cambridge-org.ezproxy.ub.gu.se/core/journals/international-organization/article/european-union-and-border-conflicts-the-transformative-power-of-integration/24E6AEDACDF4D6245125E43D1087B7D7>

¹⁵Soares, Anthony. (2016) *Living Within and Outside Unions: The Consequences of Brexit for Northern Ireland*. Journal of Contemporary European Research. 12(4). Hämtad 2019-11-22 från <http://jcer.net/index.php/jcer/article/view/806>

Forskningen är relativt begränsad när det kommer till hur de nordirländska partierna med utgångspunkt i ett unionistiskt perspektiv respektive ett nationalistiskt perspektiv förhåller sig till LFA i Brexit-debatten, detta kan i sin tur bero på att Brexit är ett tämligen nytt ämne att studera. Denna uppsats kommer att redogöra för tidigare forskning som fokuserar på likheter och skillnader bland unionister och nationalisters åsikter i Brexit-debatten samt identitetsforskning kring hur unionister och nationalisterna samverkade politiskt i det nordirländska samhället innan Brexit-folkomröstningen ägde rum år 2016.

Paul Teague (2019) påvisar att Brexit har skapat misstro mellan det nationalistiska och unionistiska samhället på Nordirland. Utifrån det nationalistiska perspektivet så förkastade DUP det interna politiska avtalet som utformades enligt Långfredagsavtalet genom att stödja kampanjen om att lämna. De nordirländska nationalisterna uppfattade att DUP stöttade lämna-kampanjen så aggressivt med förhoppningen om att fördjupa och sammankoppla Nordirlands integration med Storbritannien. DUP bedömde att Brexit skulle pressa alla möjligheter till ett meningsfullt samarbete mellan nord och syd på Irland, eftersom EU:s bärande konstruktion inte längre skulle existera. Teague menar på att DUP och en del andra unionistiska partier betraktade Sinn Féin och den irländska regeringen som utnyttjande av de politiska och ekonomiska osäkerheterna som uppstod efter Brexit-omröstningens utfall om att lämna. Detta för att kringgå samtyckesprincipen som Långfredagsavtalet omnämner med avsikt att sätta Nordirlands konstitutionella framtid på den politiska dagordningen. Uppmaningar från Sinn Féin och andra nationalistiska partier att Nordirland ska beviljas någon form av specialstatus, ansågs av DUP vara en genomtänkt process av nationalisterna vars baktanke var att i framtiden förena Nordirland med Republiken Irland. Brexit kan således anses ha återuppväckt den politiska ömtåligheten mellan unionister och nationalisterna på Nordirland, då båda sidor strävar efter politisk seger. Konsekvenserna av de händelser som utvecklas mellan nationalisterna och unionisterna till följd av Brexit kan därmed anses mycket omfattande. Oavsett hur Brexit-utfallet kommer att se ut, är det svårt att se hur en av de två samhällena inte kommer att se sig

själva som förlorare, då det inte finns någon Brexit-lösning som skapar en ömsesidig vinstförhandling mellan nationalisterna och unionisterna.¹⁶

Katy Hayward och Mary C. Murphy (2018) menar däremot att det uppkommer tydliga samband bland de nordirländska partierna i fråga om förhandlingarna angående Nordirlands position i Brexit-utfallet med stöd från OFMDFM brevet.¹⁷ Detta påvisar att de nordirländska partierna har ett gemensamt perspektiv när det kommer till det mest gynnsamma utfallet av Brexit-förhandlingarna för Nordirland, då alla partier delar åsikten om att de vill undvika att det uppkommer en "hård" gräns mot Republiken Irland, de vill behålla den fria rörligheten för befolkningen samt vill skydda näringslivssektorn och den integrerade elmarknaden. Hayward och Murphy menar dock att det förekommer en skillnad mellan nationalisterna och unionisternas preferenser på Brexit-utfallet för Nordirland. Detta då nationalisterna åberopar en särskild status för Nordirland medan unionisterna, både de som röstade för att stanna och för att lämna, vill se ett fortsatt samarbete med Republiken Irland baserat på fri rörelse av gods och människor. Hayward och Murphy framlägger därmed betydelsen av Långfredagsavtalet som nämner att de politiska ambitionerna och identiteten samt rättigheterna för irländska och brittiska invånare i Nordirland formellt erkänns som likvärdiga. Detta är en viktig punkt i samband med Brexit-diskussionerna då åsikter och preferenser för en grupp inte bör slå ut den andra gruppen. Hayward och Murphy menar därmed att en central fråga i Brexit-förhandlingarna är hur man bäst kan bevara den irländska jämställdheten på Nordirland efter Brexit.¹⁸ Den tidigare forskningen som kommer att redogöras för nedan påvisar hur de nordirländska partierna samt hur nationalisterna och unionisterna positionerade sig mot varandra i det nordirländska samhället innan Brexit-folkomröstningen ägde rum år 2016.

¹⁶ Teague, Paul. (2019) *Brexit, the Belfast Agreement and Northern Ireland: Imperilling a Fragile Political Bargain*. The Political Quarterly. Volume 90, Issue 4. Hämtad 2019-11-28 från <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/10.1111/1467-923X.12766>

¹⁷ Ett brev utfärdat år 2016 av förste minister Arlene Foster och vice minister Martin McGuinness som betonar de frågor som är extra viktiga för Nordirland i Brexit-förhandlingarna, brevet var ämnat till premiärminister Theresa May. UK Government (2016) Hämtad 2019-11-19 från <https://www.executiveoffice-ni.gov.uk/sites/default/files/publications/execoffice/Letter%20to%20PM%20from%20FM%20%26%20dFM.pdf>

¹⁸ Katy Hayward & Mary C. Murphy (2018) *The EU's Influence on the Peace Process and Agreement in Northern Ireland in Light of Brexit*. *Ethnopolitics*, 17:3. Hämtad 2019-10-22 från <https://www.tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/17449057.2018.1472426>. s.286-290.

Catherine McGlynn, Jonathan Tonge och Jim McAuley (2012) framlägger däremot hur nordirländska partier till följd av LFA, har anpassat sig till den dubbla legitimiteten som uppkom för de protestantiska-brittiska, unionistiska samt katolska-irländska och nationalistiska identiteterna som är centrala för Långfredagsavtalet. De framför vidare att Sinn Féins strategi har varit att betona den irländska identiteten för befolkningen på Nordirland och samtidigt främja de politiska rättigheterna. Detta för att förvandla den nordirländska samfälligheten till ett enat irländskt medborgarskap tillsammans med Republiken Irland. Denna strategi har inneburit en väsentlig förstärkning av partiets politiska representation i båda jurisdiktioner och gränsöverskridande valkretsrepresentationer, framförallt av partiets dåvarande ledare Gerry Adams. Partiet har även införlivat diskussionen om en förenad irländsk nation för de irländska nationalisterna i Nordirland. DUP:s strategi har istället betonat politik som har gjort det möjligt för kulturell unionism att motarbeta den irländska kulturella identiteten. Detta genom att partiet bland annat röstat emot införandet av att en irländsk språklag ska införas på Nordirland. Partiets kultur identifieras av en stark känsla av brittiskhet, vars identitet anses vara unik för den unionistiska befolkningen på Nordirland.¹⁹

Stephen Hopkins (2014) framför dessutom att Nordirland är ett så pass uppsplittrat politiskt samhälle att idén om en politisk försoning aldrig kommer att inträffa. Hopkins menar vidare på att utmaningen för de nordirländska partierna är att framföra viljan om att samarbeta för Nordirlands bästa.²⁰ John Coakley (2007) påvisar även att religiös bakgrund har varit den mest grundläggande fastställandet av nationell identitet på Nordirland. Coakley framför att identitetsmönster tenderar till att strukturera en hel uppsättning politiska värderingar och attityder på Nordirland, allt från institutionella frågor gällande stöd för fredsavtalet LFA till inbördes maktindelning och angelägenheter angående säkerhets, sociala samt symboliska frågor.

¹⁹ McGlynn, Catherine., Tonge, Jonathan., McAuley, Jim. (2012) *The Party Politics of Post-devolution Identity in Northern Ireland*. Sage Journals, vol 16. Hämtad 2019-12-20 från <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1111/j.1467-856X.2012.00528.x> s. 277-288.

²⁰ Hopkins, Stephen (2014) *Sinn Féin, the Past and Political Strategy: The Provisional Irish Republican Movement and the Politics of 'Reconciliation'*. Irish Political Studies, 30:1. Hämtad 2019-12-20 från <https://www.tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1080/07907184.2014.942293?needAccess=true> s.93.

Stödet för den brittiska unionen visar även på en förutsägbar skillnad mellan det katolska och de protestantiska samhällena.²¹ Om du har tid skriv fram identitet mer, innan brexit och före, dock inte stort värde. Slutligen framför Jennifer Todd (1990) att unionisterna och nationalisterna inte enbart skiljer sig i åsikterna om den brittiska statens praxis på Nordirland, utan att de även är oeniga om hur man ska analysera den. Detta har i sin tur resulterat till att nationalisterna ofta hävdar att de aldrig erhållit rättvisa på Nordirland medan unionisterna tror att nationalisterna inte är intresserade av att tillämpa rättvisa.²²

Denna uppsats kommer att bidra till att undersöka vilken betydelse Långfredagsavtalet erhåller för Nordirland i den aktuella debatten angående Brexit. Det framkommer utifrån tidigare forskning att det nordirländska samhället sedan lång tid tillbaka är politiskt uppsplittrat mellan unionister och nationalister. Det framkommer även utifrån den tidigare forskningen att de nordirländska partierna delar ett visst antal gemensamma värderingar kring Nordirland i Brexit-debatten. Denna uppsats kommer därav fokusera på att undersöka vilken betydelse LFA erhåller av det största nordirländska nationalistiska partiet Sinn Féin samt det största nordirländska unionistiska partiet DUP i Brexit-debatten. Utifrån ett identitetsperspektiv kommer partiernas ställningstaganden i Brexit-debatten att analyseras för att på detta vis undersöka om fredsavtalet erhåller samma betydelse för nationalister respektive unionisters argument angående Nordirland i Brexit-debatten.

3. Metod och material

3.1 Val av forskningsmetod

Målet med denna uppsats är att kunna besvara det vetenskapliga forskningsproblemet angående vilken betydelse fredsavtalet symboliserar för Nordirland i Brexit-debatten utifrån ett konstruktivistiskt identitetsperspektiv. Den metod som har använts för att kunna undersöka detta är en systematiserande kvalitativ innehållsanalys, då syftet är att kategorisera de

²¹ Coakley, John. (2007) *National Identity in Northern Ireland: stability or change*. Nations and Nationalism. 13 (4). Hämtad 2019-11-22 från <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/10.1111/j.1469-8129.2007.00316.x>

²² Todd, Jennifer. (1990) *Northern Irish nationalist political culture*. Irish Political Studies, 5:1. Hämtad 2019-12-20 från <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1080/07907189008406472?needAccess=true> s. 42.

inhämtade materialet genom att söka efter specifika ord samt uttryck som sedan kommer att analyseras utifrån uppsatsens valda teori. Konstruktivismen utgör därav en viktig komponent i uppsatsens metod då materialet inhämtas utifrån de kodord som uppges i analys-schemat baserat på teorins nyckelbegrepp. En kvalitativ innehållsanalys skiljer sig från den kvantitativa innehållsanalysen då den istället för att räkna eller mäta företeelser av bland annat ord och idéer, inriktar sig på att utföra mer invecklade tolkningar av återkommande fenomen i texter. Den kvalitativa innehållsanalysen blev även en lämplig metod i denna uppsats då den har i syfte att avgränsa en stor mängd material.²³

Ett analys-schema har även tagits fram för att underlätta tolkningen av materialet. Detta analys-schema innehåller kodord samt frågor som baseras på ett flertal av konstruktivismens nyckelbegrepp. Analys-schemat kan anses ha utgjort en manual som avgjorde om innehållet i det inhämtade materialet var relevant för att besvara uppsatsens frågeställningar.²⁴

En annan lämplig metod denna studie skulle kunnat utgå från är en diskursanalys som betonar att analysera maktförhållanden och belysa faktorer av samhällslivet som människan annars tar för givet. Diskursanalysen valdes dock bort då den inte utgår från ett manifest positionstagande, dvs. den analyserar inte det författaren vill förmedla, då den istället fokuserar på att förklara det underliggande budskapet i texterna. Denna uppsats kommer att utgå från aktörscentrala idéer vilket innebär att det är viktigt att framlyfta vilken aktör som säger vad, i detta fall kommer de två partierna DUP och Sinn Féin att utgöra de två huvudaktörerna.²⁵

²³ Bergström, Göran. & Boréus, Kristina (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. (3., [utök.] uppl.). Studentlitteratur: Lund. s. 50-2.

²⁴ Ibid., s.52

²⁵ Ibid., s. 218.

3.2 Val av material

Det material som kommer att användas i uppsatsen är diverse publicerade partidokument från respektive parti Democratic Unionist Party och Sinn Féin. De partidokument som kommer att analyseras är partiernas valmanifest mellan årtalen 2017 till 2019, dessa manifest kommer dock inte framföra partiernas aktuella åsikter i debatten utan enbart deras allmänna positionstagande i Brexit-debatten. Materialet kommer därmed även utgå från partiernas egna publicerade artiklar som innefattar framföranden från vardera partiledning dvs. uttalanden från partiernas partiledare samt vardera partis parlamentsledamöter i Europaparlamentet. Artiklarna som valdes ut efter analysens kodord representerar tydliga ställningstaganden gjorda av partierna när väsentliga händelser i Brexit-debatten inträffat. Dessa artiklar kommer sträcka sig mellan periodiseringen den 8:e juni 2017 t.o.m. den 12:e december 2019. Dessa datum bestämde periodiseringen då Storbritannien under båda dessa tidpunkter har genomfört val till det brittiska parlamentet.

Materialet kommer även att innefatta diverse rapporter från EU-kommissionen samt det brittiska parlamentet Westminster angående synen på den nordirländska situationen i Brexit-scenariot. Detta material valdes ut till uppsatsen just för att visa på en tredjeaktörs perspektiv kring situationen för att undvika att enbart utgå från de nordirländska partiernas perspektiv.

3.3 Analysschema

Analysschemat i denna uppsats har tagits fram utifrån de tre konstruktivistiska nyckelbegreppen som uppsatsen teoretiskt utgår från. Analysschemat visar på vad som har sökts efter i det utvalda materialet samt vad i materialet som ligger till grund för uppsatsens analys. Frågorna samt kodorden har tagits fram genom en överblick på materialets kontext och har sedan placerats in i relation till någon av de tre teoretiska nyckelbegreppen där de anser lämpa sig bäst.

Tabell 1. Analysschema

Nyckelbegrepp	Analysfrågor	Kodord
Identitet	<ul style="list-style-type: none"> • Hur fastställer respektive parti ”viet” i Brexit-debatten? • Inkluderar vardera partis ”vi” en fortsatt tillämpning av LFA? 	Republiken Irland, Storbritannien, Europeiska Unionen, nationalist, unionist, europé, irländare, britt, Långfredagsavtalet, Brexit, irländsk solidaritet, den irländska gränsen, DUP, Sinn Féin
Fiendebild	<ul style="list-style-type: none"> • Vilken aktör/aktörer framställer respektive parti som fiende i Brexit-debatten? • Har detta i sin tur påverkat partiernas tillämpning av LFA? 	Den irländska gränsen, backstop-planen, Långfredagsavtalet, Europeiska unionen, Brexit, Storbritannien, Republiken Irland, unionist, nationalist
Värderingar	<ul style="list-style-type: none"> • Vilka värderingar framför respektive parti angående Nordirland i Brexit-debatten? • Förhåller sig partiernas värderingar till LFA? 	Irländare, britt, europé, framtida relationer, samarbete, irländsk solidaritet, EU, inre marknaden, Storbritannien, Republiken Irland, Långfredagsavtalet,

4. Bakgrund

Under detta kapitel kommer en övergripande bakgrund att redogöras av vad som kan anses utgöra studiens centrala begrepp samt huvudaktörer, det vill säga: konflikten på Nordirland, Långfredagsavtalet, det nationalistiska partiet Sinn Féin och det unionistiska partiet Democratic Unionist Party.

4.1 ”The Troubles”

Under slutet av 1960-talet utlöstes ”The Troubles” vars historia gick tillbaka många decennier på den norra regionen av ön Irland. ”The Troubles” skulle representera den tid på Nordirland som präglades av våldsamheter mellan protestanter och katoliker vars ouppklarade frågor om

religion, nationalitet, makt samt territoriell konkurrens skulle utspelas. Det nordirländska samhället representerades av fyra väsentliga element som alla gjorde sig delaktiga till att våldsamheterna utlöstes. Den första faktorn var protestanterna som utgjorde två tredjedelar av den nordirländska befolkningen. Majoriteten av protestanterna var unionister som främjade den befintliga länken till Storbritannien, trots att unionisterna ständigt kritiserade den brittiska regeringen i London, betraktade de sig själva som briter och inte irländare. Unionisterna värdesatte därmed länken med Storbritannien samtidigt som de fruktade för ett enat Irland där nationalisterna skulle attackera deras politiska, religiösa och ekonomiska intressen. I stort sett alla protestanter på Nordirland röstade på ett unionistiskt parti samtidigt som knappt några katoliker gjorde det. Den andra faktorn representerades av katoliker som utgjorde en tredjedel av befolkningen och ansåg sig vara irländska och inte brittiska. De flesta katoliker betraktade det nordirländska samhället som otillfredsställande och till och med som en olaglig stat då de istället menade på att ett oberoende förenat Irland var den naturliga politiska enheten för ön. Grundprincipen i det irländska problemet ligger därmed i denna kollision mellan de två konkurrerande nationella ambitionerna, vars kamp kompliceras av frågor som makt, rättvisa och territorium. Den tredje och fjärde faktorn skulle representeras av den brittiska regeringen och den irländska regeringen. Båda regeringarna lyckades fram till sent 1960-tal ta avstånd från de nordirländska problemen men skulle vid uppkomsten av ”The Troubles” dras ännu djupare in i problemet.²⁶

4.2 Långfredagsavtalet

Good Friday Agreement s.k. *Långfredagsavtalet* (LFA) undertecknades den 10:e april år 1998 och skulle komma att bli ett historiskt avtal på Nordirland mellan de irländska nationalisterna och de brittiska unionisterna. Syftet med avtalet var att påvisa att den nordirländska politiken och de anglo-irländska förbindelserna skulle bedrivas under samma jämlika förutsättningar. Principen om maktindelning och den irländska dimensionen skulle till stor del liknas med *Sunningdale-avtalet* som tecknades 1973. LFA gick däremot längre då det skulle komma att bestå av mer välformulerade anspråk på ett nära samverkande system utformat för att ta hänsyn till alla politiska relationer i Nordirland, mellan nord och syd samt mellan Storbritannien och

²⁶ McKittrick, David & McVea, David (2012) Making sense of the troubles: A history of the Northern Ireland conflict. 2 uppl. Viking: London. s.1-2.

Irland. Överenskommelsen betonade det republikanska intresset med självbestämmande och definierade tydligt att den nordirländska befolkningen i *samtycke* själva skulle bestämma om de skulle förbli en del av Storbritannien eller ansluta sig till ett förenat Irland. Unionism och nationalism skulle för första gången med hjälp av fredsavtalet erhålla lika respekt samt legitimitet och ansågs vara en garanti av rättigheter tillgängligt för både nationalister och unionister i ett framtida förenat Irland. Fredsavtalet innehöll däremot många lösa trådar då många artiklar i avtalet var vaga och öppna för olika tolkningar, dock skulle Långfredagsavtalet bli en sensationell händelse i den nordirländska historien, både i dess omfattning och i det faktum att så många av de stora politiska partierna anslutit sig till det.²⁷

4.3 Sinn Féin

Det irländska partiet Sinn Féin uppkom ur en nationalistisk rörelse under ledning av Arthur Griffith mellan åren 1905 till 1906. Partiet ansågs ursprungligen vara en intellektuell rörelse som krävde ett självständigt Irland under en dubbel monarki men radikaliserades stegvis till följd av påskupproret 1916.²⁸ Partiet skulle därefter leda motståndskampen fram till överenskommelsen med Storbritannien år 1921 men skulle därefter förlora allt fler moderata partimedlemmar till de två nybildade partierna Fianna Fáil och Fine Gael. Partiet skulle återupplivas i början av 1970-talet efter att den Irländska Republikanska Armén (IRA) splittrats. Sinn Féin skulle i enlighet med detta uppdelas till en provisorisk respektive officiell riktning, där den officiella inriktningen senare skulle gå under namnet *Workers Party*. Sinn Féin betraktas idag vara ett socialistiskt parti vars politiska riktning kan anses vara IRA:s politiska direktiv, partiet förespråkar därav brittiskt tillbakadragande från Nordirland samt talar för att förena Nordirland med Republiken Irland. Partiets popularitet ökade under 1990-talet framförallt på grund av att IRA år 1994 offentligt tillkännagav vapenvila samt att partiet ansågs vara en huvudaktör till upprätthållandet av LFA år 1998. Under ledning av Gerry Adams som var partiordförande mellan 1983 till 2018 ansågs Sinn Féin genomgå en förvandling från att vara ett extremistiskt katolskt parti och IRA:s politiska arm till att bli det dominerande katolska

²⁷ Ibid., s.256-258.

²⁸ Riches, Christopher. Palmowski, Jan (2016) "Sinn Féin". *A Dictionary of Contemporary World History*. (4 ed.). Hämtad 2019-11-18 från <https://www-oxfordreference-com.ezproxy.ub.gu.se/view/10.1093/acref/9780191802997.001.0001/acref-9780191802997-e-2149>

partiet på Nordirland. Sinn Féin styrs idag av Mary Lou McDonald och är det enda partiet med parlamentarisk representation vid det brittiska parlamentet Westminster, det nordirländska samfundet samt det irländska parlamentet. Partiets ledamöter vägrar dock att svära trohet till den brittiska kronan vilket har resulterat till att de ännu inte intagit sina platser i det brittiska parlamentet.²⁹

4.4 Democratic Unionist Party

Democratic Unionist Party är ett socialkonservativt parti som grundades år 1971 av pastor Ian Paisley men styrs idag av Arlene Foster. Partiets grundtanke är att Nordirland ska förbli en del av Storbritannien och har sedan 1970-talet varit emot att dela makt med den katolska minoriteten samt motsatt det brittiska medlemskapet i den Europeiska Unionen. DUP:s popularitet stärktes när partiet avvisade förhandlingarna till Långfredagsavtalet då partiet ansågs dra fördel av den protestantiska fientligheten att kompromissa med det nationalistiska partiet Sinn Féin. År 2003 skulle partiet övergå till det största på Nordirland genom att påvisa ett mer radikalt synsätt på frågor som bland annat samkönade äktenskap och aborträtt i perspektiv till det näst största unionistiska partiet Ulster Unionist Party. Inom Nordirland fortsatte partiet att framföra sin fientliga retorik mot det motstridiga partiet Sinn Féin, dock skulle detta försvåras efter att IRA uttalat sig för att ha förstört sina vapen.³⁰ DUP och Sinn Féin påbörjade därefter fredsförhandlingar som skulle leda fram till skapandet av s.k. *St. Andrew Agreement*. Detta fredsavtal syftade till att återuppta den nordirländska fredsprocessen som påbörjades när Långfredagsavtalet undertecknades år 1998 men som hade stoppats fram till 2005, då IRA slutförde förstörelsen av sina vapen. Avtalet stadgade ett återupptagande av *Stormont*³¹ och sammansättningen av en regering där DUP:s ledare Ian Paisley, som förste minister skulle dela makten med tidigare IRA-ledare Martin McGuinness som vice

²⁹ Nationalencyklopedin (2019) *Sinn Féin*. Hämtad 2019-11-18 från <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sinn-fein>

³⁰ Riches, Christopher. Palmowski, Jan (2016) "Democratic Unionist Party". *A Dictionary of Contemporary World History*. (4 ed.). Hämtad 2019-11-13 från <https://www-oxfordreference-com.ezproxy.ub.gu.se/view/10.1093/acref/9780191802997.001.0001/acref-9780191802997-e-640>

³¹ *Stormont*= mötespunkt för den nordirländska regeringen och samfundet.

premiärminister. DUP och Sinn Féin skulle som resultat av detta ingå i en historisk försoningsregering som inrättades år 2007.³²

5. Resultat

Uppsatsens inhämtade material som har utgått från analyschemats kodord, kommer att presenteras utifrån de teman som ansågs förekomma flest antal gånger under kodningen av materialet. Den irländska gränsen och framtida visioner var de två teman som kunde utläsas flest antal gånger utifrån analyschemats kodord. Materialet kommer därmed först att presenteras utifrån respektive aktörs positionering kring Långfredagsavtalet och den irländska gränsen. Materialet kommer sedan att presentera respektive aktörs positionering kring Långfredagsavtalet och de framtida visionerna för Nordirland.

5.1 Den irländska gränsen

I ljuset av Brexit har diskussioner förts på hur man ska hantera de unika omständigheter som uppkommer mellan Nordirland och Republiken Irland till följd av Storbritanniens utträde från den Europeiska Unionen. Den brittiska regeringen och EU har varit fast beslutna om att undvika att det uppkommer en fysisk infrastruktur på landsgränsen mellan Nordirland och Republiken Irland dock är parterna i debatten inte eniga om hur detta ska gå till.³³

5.1.1 Kommissionens vägledande principer för ön Irland i Brexit-förhandlingarna

Den Europeiska Kommissionen utgav i september 2017 dokumentet “Guiding principles for the Dialogue on Ireland/Northern Ireland” bestående av vägledande principer för dialogen om

³² Riches, Christopher. Palmowski, Jan (2016) “St. Andrew Agreement “. *A Dictionary of Contemporary World History*. (4 ed.) Hämtad 2019-11-17 från <https://www-oxfordreference-com.ezproxy.ub.gu.se/view/10.1093/acref/9780191802997.001.0001/acref-9780191802997-e-2676>

³³ UK Government (2017) *Brexit: Irish Border*. Hämtad 2019-12-15 från <https://hansard.parliament.uk/Lords/2017-12-05/debates/640AAFFC-4B25-4943-9E53-FC423FBEE30F/BrexitIrishBorder>

Republiken Irland och Nordirland i Brexit-förhandlingarna. Detta dokument skulle representera EU:s ställningstagande till situationen beträffande de irländska omständigheterna i förhandlingarna angående Storbritanniens utträdesprocess från den Europeiska Unionen. Kommissionen betonade dock att dokumentet inte skulle innehålla några lösningar kring den nordirländska situationen och på ön Irland i helhet utan att dokumentet endast var vägledande råd som Storbritannien ansvarar för att lösa. Kommissionen belyser i dokumentet att det är Storbritanniens ansvar att se till att den irländska gränsen i samband med Storbritanniens utträde tar hänsyn till och skyddar de specifika och sammanvävda ekonomiska, politiska, säkerhets-, samhälls- och jordbrukssammanhang som existerar mellan Nordirland och Republiken Irland. Kommissionen understryker vidare betydelsen av att det måste finnas ett politiskt åtagande att skydda Långfredagsavtalet i utträdesprocessen, detta för att skydda vad fredsavtalet har åstadkommit samt dess nuvarande praktiska tillämpning på ön Irland. För att kunna skydda fredsavtalet måste flexibla lösningar tillämpas med avsikt att undvika en "hård" gräns. Dessa lösningar måste i sin tur respektera den inre marknadens och tullunionens fungerade funktion, likaså integriteten samt effektiviteten i den Europeiska Unionens rättsordning. Detta innebär att Irlands plats inom den inre marknaden och tullunionen inte får påverkas av Storbritanniens utträde. Nord- och syd- samarbete mellan Republiken Irland och Nordirland är en väsentlig del av Långfredagsavtalet och bör därav skyddas i alla dess berörda sektorer. Detta samarbete är vidare omslutet av den gemensamma ramen för EU:s lagstiftningspolitik vilket betyder att EU och Storbritannien bör se över konsekvenserna som kan komma till följd av att EU-lagstiftningen upphör att gälla efter Storbritanniens utträde.³⁴

Kommissionen menar även på att det gemensamma reseområdet *The Common Travel Area* mellan Nordirland och Republiken Irland hotas av komplikationer till följd av en "hård" gräns. Det gemensamma reseområdet ligger till grund för fredsprocessen och bestämmelserna i fredsavtalet, särskilt angående medborgarskap och identitetsbestämmelser, detta genom att underlätta för människor på ön Irland att förflytta sig fritt mellan gränsen. Kommissionen rekommenderar därmed att det gemensamma reseområdet bör fullföljas efter Storbritanniens utträde i överensstämmelse med EU:s lagstiftning. Den brittiska regeringen har uttalat sig om

³⁴ European Commission (2017) *Dialogue on Ireland/Northern Ireland*. Hämtad 2019-12-02 från https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/dialogue_ie-ni.pdf s. 2-4.

att vara villiga till att det gemensamma reseområdet kan fortsätta inneha normal funktion efter Storbritanniens utträde utan att kompromissa med Republiken Irlands förmåga att fullgöra sina skyldigheter som EU-medlemsstat.³⁵

5.1.2 Backstop-planen

Det första utträdesavtalet som skapats mellan EU och den brittiska regeringen utgavs i november 2018 och skulle råda såvida det inte skulle ersättas av ett nytt avtal. Utträdesavtalet inkluderade protokollet "Protocol on Ireland and Northern Ireland" som redovisade EU:s och den brittiska regeringens plan på hur en "hård" gräns mellan Nordirland och Republiken Irland skulle undvikas. Denna plan kom att benämnas under namnet "backstop"-planen och skulle träda i kraft om ett avtal om det framtida förhållandet mellan Storbritannien och EU inte har tillämpats senast den 31 december 2020. Backstop-planen skulle innebära att Nordirland skulle utgöra en del av samma tullområde som resten av Storbritannien, vilket därefter skulle utgöra ett enda tullområde med EU vilket i sin tur skulle undvika behovet av tullar och kontroller av ursprungsregler mellan EU och Storbritannien. Under backstop-planen skulle de nordirländska företagen kunna placera produkter på EU:s inre marknad utan begränsningar. Detta på grund av att unionens tullkodex som bland annat fastställer reglerna för att släppa ut produkter i fri omsättning inom EU skulle fortsätta att tillämpas för Nordirland. Detta skulle i sin tur resultera till att de nordirländska företagen inte skulle stöta på några begränsningar när de placerar varor på EU:s inre marknad. Backstop-planen skulle även garantera att det inte skulle förekomma några gränskontroller mellan Nordirland och Republiken Irland samt att det gemensamma reseområdet skulle omfatta normal funktion vilket skulle eliminera hotet om en "hård" gräns på ön Irland.³⁶

5.1.3 DUP:s perspektiv på den irländska gränsen

2017

³⁵ Ibid., 4-5.

³⁶ European Commission (2018) "Brexit: Protocol on Ireland and Northern Ireland". Hämtad 2019-12-02 från https://ec.europa.eu/ireland/news/brexit-protocol-on-ireland-and-northern-ireland_en

DUP skriver i sitt valmanifest från 2017 att partiet kommer att arbeta för att uppnå bästa möjliga överenskommelse för Nordirland i Brexit-utfallet. Detta kommer partiet att göra genom att ta hänsyn till att Nordirland delar landsgräns med Republiken Irland och beakta de unika omständigheter som nord och syd på ön Irland har genomgått både historiskt och geografiskt. Partiet hävdar även att de är väl medvetna om vad konsekvenserna av Brexit kan komma att påverka Nordirland men menar att partiet är väl förberedda på detta och kommer därmed garantera en bra överenskommelse för Nordirland. DUP framlägger att Brexit-förhandlingarna kring Nordirland bland annat bör uppmärksamma ett upprätthållande av det gemensamma reseområdet, en friktionsfri gräns mellan Nordirland och Republiken Irland som kommer underlätta för människor och gods att transporteras, samt att Nordirland ska upprättas som ett centrum för handel mellan Republiken Irland och den bredare brittiska marknaden.³⁷

2018

Diane Dodds, DUP:s parlamentsledamot i Europaparlamentet meddelade i december 2018 att EU:s och den brittiska regeringens backstop-plan som inkluderar att Nordirland skulle fortsätta verka inom EU:s tullunion efter Storbritanniens utträde, enbart skulle försvåra för den brittiska unionen och dess medborgare. Dodds påpekade att detta förslag var påstridigt framlagt av Bryssel och menade på att EU enbart belyser de delar av fredsavtalet som passar dess dagsagenda. Dodds menade även på att när EU framlägger att Brexit-utfallet måste upprätthållas utifrån fredsavtalet LFA, innebär detta att EU inte får omförhandla villkoren för gränsöverskridande förbindelser enbart för att tjäna sina egna intressen. Partiet uttalade sig samma år för att människor missbrukar gränsfrågan och det nordirländska scenariot för att på detta vis försvåra för Brexit-förhandlingarna i ett försök att frigöra Nordirland från Storbritannien.³⁸

2019

³⁷ DUP (2017) *The DUP Manifesto for the 2017 Westminster Election*. Hämtad 2019-10-29 från <http://www.mydup.com/publications/view/2017-westminster-manifesto> s.19.

³⁸ DUP (2018) "Dodds rejects EU:s magical thinking on Brexit-backstop". Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/dodds-rejects-eu-magical-thinking-on-brexit-backstop>

Den 29:e mars 2019 avvisades Storbritanniens utträdesavtal från EU en tredje gång, detta på grund av att det brittiska parlamentet röstade mot det utträdesavtal som både EU och den brittiska regeringen hade godkänt.³⁹ DUP menade på att backstop-planen skulle placera en gräns mellan Nordirland och resten av Storbritannien, en öst- och väst- gräns skulle därmed inte vara mer acceptabelt för unionister än vad en gräns mellan nord och syd skulle vara acceptabelt för nationalisterna. DUP hävdade därmed att EU:s Brexit-förhandlare måste medge att det inte är rimligt eller acceptabelt att undergräva Storbritanniens ekonomiska och konstitutionella integritet, likaså att det finns andra sätt att garantera att det inte kommer att uppkomma någon "hård" gräns på ön Irland och uppmanade avslutningsvis till att EU ska sluta ignorera unionisternas röster ifråga om Brexit-förhandlingarna angående Nordirland.⁴⁰ DUP påvisar därmed att det största problemet angående den irländska gränsen är backstop-planen och EU:s ständiga anmärkning på att förhandlingarna måste tillämpas i enlighet med LFA. DUP menar att fokus istället bör ligga på att ändra utträdesavtalet för att få en överenskommelse som är av nationellt intresse samt går att verkställa inom hela Storbritannien såväl som hos grannarna i Republiken Irland.⁴¹

5.1.4 Sinn Féins perspektiv på den irländska gränsen

2017

Sinn Féin betonar i sitt valmanifest från 2017 att det enda tillvägagångssättet för Nordirland är att i framtiden erhålla en särskild status inom EU som kommer upprätthålla den demokratiska rösten för medborgarna men som också kommer att säkerhetsställa att gränsen mellan Storbritannien och EU inte kommer att vara på ön Irland. Enligt partiet undergräver Brexit integriteten och statusen för LFA och de nordirländska politiska institutionerna och kommer därmed skada den nordirländska ekonomin, dess befolkning samt offentliga sektorer. Sinn Féin råder därefter till att Nordirland måste ha tillgång till fri rörlighet med respekt för de väsentliga

³⁹ UK parliament (2019) *United Kingdom's Withdrawal from the European Union*. Hämtad 2019-12-02 från <https://hansard.parliament.uk/Commons/2019-03-29/debates/1EB3876B-BE27-4EBB-9FB5-EEAC71BA8BCE/UnitedKingdom%E2%80%99SWithdrawalFromTheEuropeanUnion?highlight=withdrawal%20agreement%20rejected#contribution-E87DEB2B-D4A7-4920-9774-7D75408D1832>

⁴⁰ DUP (2019) "Time for the EU to stop ignoring the voice of unionists". Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/time-for-the-eu-to-stop-ignoring-the-voice-of-unionists>

⁴¹ DUP (2019) "EU has weaponised the idea of an Irish backstop". Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/dup-eu-has-weaponised-the-idea-of-an-irish-backstop>

nord- och syd- handelsförbindelserna samt bevara den relation till de övriga EU-länderna för att på detta vis dra nytta av världens största handelsblock dvs. EU:s inre marknad. Sinn Féin framlägger även att partiet är helt emot att det uppkommer en EU-gräns på ön Irland, likaså menar partiet på att handelskostnader, fysiska kontroller och gränskontroller absolut inte får uppstå på ön Irland till följd av Brexit.⁴²

2018

I ljuset av Brexit-förhandlingarna påpekar partiet även angelägenheten om att ön Irland som helhet bör utvecklas och moderniseras till en konkurrenskraftig och hållbar ekonomi där möjligheter för handel, investeringar, turism och jobb bör utvecklas och understryker att detta endast är möjligt om Nordirland kvarstår inom samma tullunion som Republiken Irland. Partiet menar på att fokus bör ligga på att behålla fri rörlighet för varor, tjänster och människor på ön, varje begränsning av detta skulle innebära en härdning för gränsen. Detta skulle enligt partiet allvarligt skada den sociala och ekonomiska sammanhållningen vilket är oacceptabelt för människor som bor i gränssamhällen på ön samt för befolkningen på ön Irland i helhet.⁴³

2019

Sinn Féins ledare Mary Loue McDonald framförde i januari 2019 att backstop-planen är den enda garantin på att det inte kommer att införas en "hård" gräns på ön Irland samt den enda garantin på att medborgarnas intressen i norr, där majoriteten av befolkningen även röstade mot Brexit, kommer att skyddas. Partiet menar att ett icke verkställande av backstop-planen skulle äventyra de irländska intressena, fredsprocessen samt fredsavtalet LFA. Med undantag från de unionistiska partierna finns det en politisk enhällighet i norr och syd på ön Irland som markerar behovet av att skydda backstop-planen.⁴⁴ McDonald påpekar även den irländska garantin av LFA som understryker att både den irländska och brittiska regeringen har som plikt att alltid

⁴² Sinn Féin (2017) *Sinn Féin Assembly Manifesto 2017*. Hämtad 2019-10-25 från https://www.sinnfein.ie/files/2017/MANIFESTO_ENGLISH.pdf

⁴³ Sinn Féin (2018) "Most defining period since 1998". Hämtad 2019-12-02 från <https://www.sinnfein.ie/contents/51838>

⁴⁴ Sinn Féin (2019) "Constitutional future of the North is for the people of Ireland to decide". Hämtad 2019-12-02 från <https://www.sinnfein.ie/contents/52109>

säkerhetsställa beskyddandet av fredsavtalet vilket innebär att ekonomin på ön Irland samt innebörden av att undvika en "hård" gräns är av väsentlig betydelse.⁴⁵

5.2 Framtida visioner för Nordirland

Det brittiska överhuset redogör i rapporten "UK-Irish relations" från 2017 att Brexit-folkomröstningen orsakade förödande konsekvenser i relationen mellan Storbritannien och Irland och att detta har förbisetts i förhandlingarna. Det brittiska överhuset skriver att konsekvenserna av Brexit inte bara kommer reformera om relationen mellan Storbritannien och Irland utan även förbindelserna mellan nord och syd på ön Irland. Det brittiska överhuset framför att konsekvenserna om Storbritanniens beslut om att lämna den Europeiska Unionen därmed är mer djupgående för ön Irland än för någon annan EU-medlemsstat.⁴⁶

5.2.1 Den Europeiska Unionens perspektiv på de framtida visionerna för NI

Den Europeiska Unionen framför att EU och Storbritannien bör tillsammans med ön Irland i framtiden även stödja freden, stabiliteten och försoningen som LFA har åstadkommit. EU betonar att Långfredagsavtalet har sammankopplat politiska institutioner som återspeglar hela förhållandet mellan ön Storbritannien och Irland. Samarbetet som detta har skapat mellan nord och syd på ön Irland samt mellan Storbritannien och Irland måste enligt EU fortsätta oavsett Brexit-utfallet. Framtiden bör även säkerhetsställa att det inte uppkommer någon gräns mellan Nordirland och Republiken Irland, detta genom att garantera att Irlands plats inom den inre marknaden och tullunionen inte kommer att påverkas av Brexit. Vidare betonar EU att relationen samt samarbetet mellan nord och syd på ön Irland bör kvarstå då det utgör en väsentlig del av LFA. Då samarbetet till stor del är inbäddat i EU:s lagstiftningspolitik i och med den fria rörligheten bör Storbritannien och EU se över om detta kommer att påverkas om EU:s lagar inte längre kommer att gälla inom Storbritannien och vad detta kan få för implikationer för Nordirland och dess relation gentemot Republiken Irland. EU understryker

⁴⁵ Sinn Féin (2019) "There can be no retreat from the backstop". Hämtad 2019-12-02 från <https://www.sinnfein.ie/contents/52386>

⁴⁶ UK Government (2017) *UK-Irish relations*. Hämtad 2019-12-15 från <https://publications.parliament.uk/pa/ld201617/ldselect/lducom/76/7604.htm>

även betydelsen av medborgarskap som LFA redogör för. Fredsavtalet redogör för att alla människor som är födda på Nordirland har rätt att identifiera sig som antingen brittiska eller irländska, samt att man har rätt att inneha både brittiskt och irländskt medborgarskap och att detta inte ska påverkas av eventuella framtida förändringar i Nordirlands status. EU menar därmed i enlighet med LFA att irländska medborgare som är bosatta i Nordirland därav ska fortsätta tillgodoses rättigheter som EU-medborgare. Storbritanniens utträdesavtal bör därav respektera och inte påverka de rättigheter och möjligheter som medföljer Europeiska Unionens medborgarskap för människor i Nordirland som väljer att hävda sin rätt till irländskt medborgarskap till följd av Brexit.⁴⁷

Det nya utträdesavtalet som utkom den 17:e oktober 2019 skapat mellan den Europeiska Kommissionen och Storbritanniens regering skulle skilja sig i vissa punkter från det första utträdesavtalet som avvisats tre gånger av det brittiska parlamentet. Det nya utträdesavtalet skulle upphäva backstop-planen och istället påvisa att hela Förenade Kungariket skulle förbli ett enda tullområde med kontroll över dess oberoende handelspolitik, detta skulle även gälla för Nordirland. Den nya planen skulle innebära att Nordirland skulle förbli i linje med EU angående varor samt tillämpning av EU-tullar, dock skulle tullarna inte gälla angående förflyttningar inom Storbritanniens enda tullområde. Detta system skulle anses uppnå det gemensamma målet om att undvika en "hård" gräns på ön Irland samt ge Nordirland rättighet att själva bestämma hur länge detta system skulle fortsätta att verka. Det nya utträdesavtalet skulle även påvisa att Förenade Kungariket vill ingå i ett framtida handelsförhållande med EU som är inriktat på ett omfattande frihandelsavtal med nolltullar följt av en fortsatt samverkan inom säkerhet, arbete samt klimat och sociala frågor. Det nya utträdesavtalet skulle däremot inte göra några förändringar i skyddsåtgärderna angående LFA, upprätthållandet av nord och syd- samarbetet samt det gemensamma reseområdet mellan Irland och Storbritannien.⁴⁸

⁴⁷ European Commission (2017) *Dialogue on Ireland/Northern Ireland*. Hämtad 2019-12-02 från https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/dialogue_ie-ni.pdf s. 2-4.

⁴⁸ European Commission (2019) *Revised withdrawal agreement*. Hämtad 2019-12-08 från https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/revised_withdrawal_agreement_including_protocol_on_ireland_and_northern_ireland.pdf

5.2.2 DUP:s perspektiv på Nordirlands framtida visioner

2017

I sitt valmanifest från 2017 skriver DUP att även om Storbritannien har valt att lämna den Europeiska Unionen önskar partiet att Förenade Kungarikets relation gentemot EU kommer att förbli ömsesidigt positiv samt att båda sidor kommer bevara det öppna tillträdet till varandras marknader. Partiet hänvisar till att den framtida relationen ska liknas med vad som framgår i Lissabon fördraget artikel åtta.⁴⁹

The Union shall develop a special relationship with neighbouring countries, aiming to establish an area of prosperity and good neighbourliness, founded on the values of the Union and characterised by close and peaceful relations based on cooperation.⁵⁰

DUP menar att denna relation framförallt bör tillämpas gentemot Republiken Irland för att på detta sätt uppnå en friktionsfri gräns och ett upprätthållande av det gemensamma reseområdet mellan Nordirland och Republiken Irland.⁵¹ Partiledare Arlene Foster uttalade sig samma år under ett möte med Europaparlamentets Brexit-huvudförhandlare Guy Verhofstadt, att DUP:s ställningstagande angående den framtida tullfrågan är tydlig. Foster klargjorde att DUP vill säkerhetsställa att Nordirland behåller öppna gränser mot Republiken Irland i framtiden för att på detta sätt underlätta för nordirländska företag som bedriver gränsöverskridande handel. Dock betonade Foster att detta måste vara en del av Storbritanniens omfattande lösning då partiet inte accepterar några tullavtal som minskar Nordirlands primära marknadsplats inom Storbritannien. Oavsett om det handlar om en övergång eller framtida handelsförbindelser med dem på den inre marknaden, måste Nordirland enligt Foster, behandlas på samma sätt som resten av Storbritannien, vilket är det enda resonliga för Nordirlands exportörer. Partiet framhäver att en särskild status för Nordirland kan anses politiskt attraktivt för vissa men skulle enbart påverka den nordirländska ekonomin negativt. Detta då Storbritannien i enlighet med

⁴⁹ DUP (2017) *The DUP Manifesto for the 2017 Northern Ireland Assembly Election*. Hämtad 2019-10-12 från http://www.mydup.com/images/uploads/publications/DUP_Manifesto_2017_v2_SINGLES.pdf s. 4.

⁵⁰ European Commission (2007) *Treaty of Lisbon*. Hämtad 2019-12-03 från http://publications.europa.eu/resource/cellar/688a7a98-3110-4ffe-a6b3-8972d8445325.0007.01/DOC_19

⁵¹ DUP (2017) *The DUP Manifesto for the 2017 Northern Ireland Assembly Election*. Hämtad 2019-10-12 från http://www.mydup.com/images/uploads/publications/DUP_Manifesto_2017_v2_SINGLES.pdf s. 4

DUP står för 72 procent av handelsflödet in och ut från Belfast hamnen samtidigt som tillverkningsstatistiken för Nordirland 2017 påvisade att den nordirländska försäljningen till Storbritannien är värd sex gånger mer än försäljningen till Republiken Irland. Partiet menar därav att en överenskommelse som leder till att Nordirland slaviskt skulle följa EU:s regler skulle resultera till att relationen till Storbritannien skulle försvagas och samtidigt undergräva dess konstitution och inre marknad, med andra ord den viktigaste marknaden för Nordirland.⁵²

2018

Partiet framförde i januari 2018 att det framtida förhållandet mellan Nordirland och Republiken Irland bör kännetecknas av en nära sammanlänkning av gemensamma värderingar och samarbete. Partiet menar även att relationen mellan Storbritannien och Irland kommer att sättas på prov till följd av vad EU och den brittiska regeringen kommer överens om i Brexit-förhandlingarna. DUP framför att det inte borde vara i Republiken Irlands intresse att se den nordirländska ekonomin drabbas av Brexit-utfallet. Partiet menar dock att detta skulle inträffa om tullar skulle placeras inom den brittiska inre marknaden vilket enligt partiet skulle häva upp till 60 procent av den nordirländska handeln som går till Storbritannien. Partiet hävdar därmed att den union som är bäst för Nordirland att efterfölja både konstitutionellt och ekonomiskt är Storbritannien.⁵³

2019

Partiets manifest för det brittiska parlamentsvalet i december 2019 kritiserar starkt det nya utträdesavtalet som EU-Kommissionen gav ut i oktober 2019. DUP framför att de förslag som lagts fram gällande att handeln mellan Nordirland och Storbritannien ska omfattas av regler i EU:s tullunion samtidigt som Nordirland ska förbli en del av Storbritanniens tullområde inte har tagit hänsyn till den nordirländska ekonomin. Dessa förslag som framlagts i det nya utträdesavtalet skulle enligt partiet resultera till alltför byråkratiska bördor för handeln mellan

⁵²DUP (2017) "Seamless border key to 'sensible' Brexit for NI: Foster". Hämtad 2019-12-01 från <http://www.mydup.com/news/article/seamless-border-key-to-sensible-brexit-for-ni-foster>

⁵³ DUP (2018) "Future cross-border relations will be test of Brexit success: Dodds". Hämtad 2019-12-15 från <http://www.mydup.com/news/article/future-cross-border-relations-will-be-test-of-brexit-success-dodds>

Storbritannien och Nordirland, och följaktligen högre priser och mindre val för konsumenter. Partiet betonar därmed att det måste finnas ett fritt tillträde mellan Nordirlands och Storbritanniens marknader, partiet hänvisar därmed till att EU och den brittiska regeringen återigen bör se över tull- och samtyckesarrangemangen i förhandlingarna.⁵⁴

5.2.3 Sinn Féins perspektiv på Nordirlands framtida visioner

2017

Partiet framför i rapporten “The case for the North to achieve special designated status within the EU” att Brexit långsamt kommer att bryta ned Långfredagsavtalet då det underminerar den institutionella, konstitutionella och rättsliga integriteten och statusen som fredsavtalet åstadkommit. Fredsavtalet definierar även förhållandet mellan Storbritannien och Irland vilket nu kommer att genomgå en oundviklig förändring till följd av Brexit. Avtalet förankrar det irländska folkets rätt att utöva sin rättighet till självbestämmande och ett förenat Irland genom samtycke i en folkomröstning i både nord och syd på ön Irland. Brexit och den brittiska regeringens insisterande på att inkludera Nordirland i dess utträde från den Europeiska Unionen och skapandet av en gräns mellan nord och syd försvagar därmed fredsavtalet LFA:s verkan.⁵⁵

2018

I december 2018 råder Sinn Féins parlamentsledamot Matt Carthy i Europaparlamentet att det Europeiska rådet måste sammanträda och diskutera den brittiska regeringens kaotiska tillvägagångssätt kring Brexit-förhandlingarna. Carthy framför att de brittiska ledarna i Brexit-förhandlingarna inte bryr sig om ön Irland överhuvudtaget och speciellt inte den del av Irland där de har jurisdiktion. Carthy menar därefter på att alltfler människor på ön Irland inser att irländsk enighet är det ultimata svaret på Storbritanniens politiska misslyckanden. Carthy

⁵⁴ DUP (2019) *Let's get the UK moving again*. Hämtad 2019-12-10 från <https://www.mydup.com/>

⁵⁵ Sinn Féin (2017) *The Case for North to achieve designated special status within EU*. Hämtad 2019-10-26 från https://www.sinnfein.ie/files/2016/The_Case_For_The_North_To_Achieve_Special_Designated_Status_Within_The_EU.pdf

hävdar därmed att Sinn Féin kommer att be om EU:s stöd för att hjälpa ön Irland att leverera denna lösning.⁵⁶

2019

Partiledare Mary Lou McDonald uttalade sig i februari 2019 att om Nordirland inte erhåller en särskild status inom EU vid Storbritanniens utträde måste en folkomröstning om irländsk solidaritet äga rum då detta skulle vara det enda logiska svaret till att hela den irländska ön ska kunna behålla medlemskap i den Europeiska Unionen. Partiet hänvisar till att Långfredagsavtalet tillhandahåller en möjlighet att en gång för alla ta bort den irländska gränsen mellan Nordirland och Republiken Irland. Detta är enligt McDonald det mest demokratiska samt rättvisa förslaget att framlägga till befolkningen på den irländska ön vilket som tidigare nämnt även tar stöd i LFA.⁵⁷

/.../it is for the people of the island of Ireland alone, by agreement between the two parts respectively and without external impediment, to exercise their right of self-determination on the basis of consent, freely and concurrently given, North and South, to bring about a united Ireland/.../ ⁵⁸

Sinn Féin menar att Långfredagsavtalet tillhandahåller en demokratisk och fredlig väg tillbaka som medlemsstat i den Europeiska Unionen, detta via irländsk enighet. Partiet hävdar att människor i norr tyr sig till denna idé, inte för att stärka sin identitet som nationalist utan istället för att bevara sin identitet som europé samt bevara möjligheten till att stanna i den Europeiska Unionen genom separation från Storbritannien.⁵⁹

⁵⁶ Sinn Féin (2018) "EU institutions must hold firm on backstop – Matt Carthy MEP". Hämtad 2019-12-15 från <https://www.sinnfein.ie/contents/51840>

⁵⁷ Sinn Féin (2019) "Demand for a unity poll is growing". Hämtad 2019-12-04 från <https://www.sinnfein.ie/contents/52295>

⁵⁸ UK Government (1998) *The Belfast Agreement*. Hämtad 2019-10-12 från https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/136652/agreement.pdf

⁵⁹ Sinn Féin (2019) "Referendum on Irish unity only solution to no deal Brexit - O'Neill". Hämtad 2019-12-07 från <https://www.sinnfein.ie/contents/54926>

6. Analys

Under detta avsnitt kommer studiens inhämtade material att analyseras utifrån de tre utvalda konstruktivistiska nyckelbegreppen *identitet*, *fiendebild* och *värderingar*.

6.1 Identitet

-Hur fastställer respektive parti "vi" i Brexit-debatten?

I Brexit-debatten kan de två partierna DUP och Sinn Féins identiteter uppfattas vara markant beroende av varandra då de i många argument symboliserar varandras motsatser men även ger ett starkt intryck på vad "vi" respektive vad "dem" har för åsikt. DUP kan tydligt anses framlägga vad deras "vi" inkluderar när partiet bland annat hävdar att en gräns mellan Nordirland och Storbritannien inte är acceptabelt för de nordirländska unionisterna. Partiet framlägger vidare att "vi" på Nordirland är beroende av den brittiska marknaden mer än vad vi är beroende av Republiken Irland och EU:s marknader.⁶⁰ Sinn Féin framlägger däremot att "vi" för Nordirland, inkluderar EU samt Republiken Irland.⁶¹ Detta framkommer genom att partiet förespråkar att Nordirland bör erhålla en särskild status inom EU, detta för att bibehålla relationen gentemot Republiken Irland, EU och övriga EU-medlemsstater. Sinn Féin kan även anses lägga fram argument baserat på uppfattningen av att partiet inkluderar hela ön Irland i sitt "vi", då de talar om att hela ön bör utvecklas till en konkurrenskraftig ekonomi och att detta inte är möjligt till följd av Brexit. Båda partierna kan anses ha definierat vad den andre inte är i Brexit-debatten utifrån en "vi"- och "de"-konstruktion. Båda partierna kan därmed även anses ha uppnått en tydligare självidentifikation i debatten utifrån detta scenario då de även påvisar vilken nationell identitet de eftersträvar.

-Inkluderar vardera partis "vi" i Brexit-debatten en fortsatt tillämpning av LFA?

Då DUP:s "vi" innefattar att Nordirland ska behandlas under samma omständigheter som resterande Storbritannien, innebär även detta att partiets "vi" prioriterar Storbritannien som dess viktigaste handelspartner istället för Republiken Irland. Partiets "vi" framställs vidare värna om den irländska gränsen och därav LFA i Brexit-debatten, detta då partiet vill att de överskridande

⁶⁰ DUP (2017) "Seamless border key to 'sensible' Brexit for NI: Foster". Hämtad 2019-12-01 från <http://www.mydup.com/news/article/seamless-border-key-to-sensible-brexit-for-ni-foster>

⁶¹ Sinn Féin (2017) *Sinn Féin Assembly Manifesto 2017*. Hämtad 2019-10-25 från https://www.sinnfein.ie/files/2017/MANIFESTO_ENGLISH.pdf

handelsförbindelserna gentemot Republiken Irland ska kvarstå. Dock kan partiet anses motsäga sig detta, då dess ”vi” inkluderar att det måste finnas en gräns som skiljer Storbritannien från EU och att det därmed inte får uppkomma en gräns mellan Nordirland och Storbritannien. Partiets ”vi” kan därav inte anses prioritera en fortsatt tillämpning av fredsavtalet då partiet tydligt framlägger att en gräns ska skilja ”de” (EU och Republiken Irland) från ”oss” övriga (Nordirland och Storbritannien).

Sinn Féin framlägger däremot att partiet vill att Nordirland ska förenas med Republiken Irland för att på detta vis behålla medlemskap i den Europeiska unionen.⁶² Partiets ”vi” som därav inkluderar Republiken Irland och EU kan därav inte heller anses prioritera en fortsatt tillämpning av fredsavtalet. Detta då ett scenario där Republiken Irland och Nordirland förenas inte längre skulle behöva tillämpa ett fredsavtal då den irländska gränsen inte längre skulle komma att existera.

6.2 Fiendebild

- Vilken aktör/aktörer framställer respektive parti som fiendebild i Brexit-debatten?

Det framkommer i Paul Teagues (2019) artikel ”Brexit, the Belfast Agreement and Northern Ireland: Imperilling a Fragile Political Bargain” att Brexit återigen har skapat misstro mellan de nationalistiska och unionistiska samhällena på Nordirland.⁶³ Detta antagande kan även anses framlyftas i denna uppsats då konstruktivismen påvisar att fiendebilden mellan aktörer har en tendens att förstärkas under perioder av konflikt. DUP målar tydligt upp att partiets fiendebild i Brexit-scenariot är EU och de nordirländska nationalisterna. Detta framkommer bland annat när DUP under ett flertal tillfällen kritiserat EU:s ignorans kring de nordirländska unionisternas röster i Brexit-debatten. Partiet har även framfört sin misstro till EU, då de menar att EU enbart utformar den irländska gränsfrågan utefter dess egna intressen.⁶⁴ Sinn Féin lyfter däremot fram Storbritannien som den största fiendebilden i Brexit-debatten. Detta då partiet hävdar att de inte

⁶² Sinn Féin (2019) ”Demand for a unity poll is growing”. Hämtad 2019-12-04 från <https://www.sinnfein.ie/contents/52295>

⁶³ Teague, Paul. (2019).

⁶⁴ DUP (2018) ”Dodds rejects EU:s magical thinking on Brexit-backstop”. Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/dodds-rejects-eu-magical-thinking-on-brexit-backstop>

innehar någon som helst tillit till den brittiska regeringens agerande i Brexit-förhandlingarna⁶⁵ samt utesluter Storbritannien i partiets visioner över Nordirlands framtid. Partiet hänvisar även till att en separation från Storbritannien är den enda utvägen för nordirländare att behålla sin identitet som europé.⁶⁶ Partiet målar därav upp Storbritannien som den främsta fiendebilden i Brexit-debatten men även unionisterna på Nordirland som enligt partiet inte vill värna om den irländska gränsen. Vardera partis identitet kan därmed anses ha påverkats av ”Brexit-konflikten” då partiernas identitetskonstruktioner av att vara unionist och visa misstro gentemot nationalisterna respektive att vara nationalist och visa misstro gentemot unionisterna kan bedömas ha förstärkts under Brexit-debatten.

-Har detta i sin tur påverkat partiernas tillämpning av LFA?

Partiernas fiendebilder kan anses ha påverkat deras tillämpning av LFA i Brexit-debatten. Detta då DUP för det första hävdar att både EU och Sinn Féin utnyttjar LFA till sin fördel i Brexit-scenariot, dels för att gynna sina egna intressen men även för att ”försvåra” för Storbritanniens utträde ur EU⁶⁷. DUP kan därmed på grund av sina fienders ständiga anmärkning på att förhandlingarna måste tillämpas i enlighet med LFA, istället framlägga viljan av att förminska LFA i Brexit-debatten.

Sinn Féin stödjer däremot majoriteten av sina argument på LFA:s verkan samtidigt som partiet har framlagt att det är både den brittiska och den irländska regeringens plikt att säkerhetsställa beskyddandet av fredsavtalet.⁶⁸ Detta kan i sin tur innebära att partiet stödjer sig av LFA i sina argument i Brexit-debatten just för att dess fiende Storbritannien (den brittiska regeringen) har i skyldighet att skydda fredsavtalets verkan och kan därmed inte argumentera mot Sinn Féins ståndpunkt.

⁶⁵ Sinn Féin (2018) “EU institutions must hold firm on backstop – Matt Carthy MEP”. Hämtad 2019-12-15 från <https://www.sinnfein.ie/contents/51840>

⁶⁶ Sinn Féin (2019) ”Referendum on Irish unity only solution to no deal Brexit - O'Neill”. Hämtad 2019-12-07 från <https://www.sinnfein.ie/contents/54926>

⁶⁷ DUP (2019) “Time for the EU to stop ignoring the voice of unionists”. Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/time-for-the-eu-to-stop-ignoring-the-voice-of-unionists>

⁶⁸ Sinn Féin (2019) “There can be no retreat from the backstop”. Hämtad 2019-12-02 från <https://www.sinnfein.ie/contents/52386>

6.3 Värderingar

-Vilka värderingar framför respektive parti angående Nordirland i Brexit-debatten?

I Brexit-debatten framkommer det att DUP:s värderingar grundas i att förbli partners samt bevara relationen gentemot Storbritannien. Partiet framför dock samtidigt att gränsen mellan Nordirland och Republiken Irland bör förbli orörd för att bevara de överskridande handelsförbindelserna. Detta medan Sinn Féin framför att dess värderingar grundar sig i att Nordirland ska förbli en medlemsstat inom den Europeiska unionen och samtidigt bevara en nära relation gentemot Republiken Irland, för att på detta vis öka möjligheten att någon gång kunna förenas med Republiken Irland.

-Förhåller sig partiernas värderingar till LFA?

DUP:s värderingar i Brexit-debatten angående Nordirland kan anses vara någorlunda tvetydiga när det kommer till dess anpassning till LFA. Detta då det framkommer att partiet förespråkar att den irländska gränsen ska förbli orörd vilket förhåller sig till fredsavtalets principer. När det däremot framkommer att partiet prioriterar att tillhöra den brittiska tullunionen och därmed behandlas utefter detta⁶⁹, strider detta mot LFA och även partiets värdering om att den irländska gränsen inte ska drabbas av Brexit-utfallet. DUP:s värderingar för Nordirland i Brexit-debatten kan därmed inte anses förhålla till fredsavtalet.

Sinn Féins värderingar kan däremot anses baseras helt på LFA:s verkan då partiets ambitioner för Nordirland baseras på den relation Nordirland har gentemot Republiken Irland och EU idag. Partiets främsta vision om irländsk solidaritet förhåller sig även till fredsavtalets principer.⁷⁰

⁶⁹ 0DUP (2017) "Seamless border key to 'sensible' Brexit for NI: Foster". Hämtad 2019-12-01 från <http://www.mydup.com/news/article/seamless-border-key-to-sensible-brexit-for-ni-foster>

⁷⁰ UK Government (1998) *The Belfast Agreement*. Hämtad 2019-10-12 från https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/136652/agreement.pdf

7. Slutdiskussion och sammanfattning

Syftet med denna uppsats har varit att besvara vilken betydelse Långfredagsavtalet symboliserar för Nordirland i Brexit-debatten genom att analysera de två partierna DUP och Sinn Féins positionstagande. I resultatdelen framfördes partiernas åsikter kring de teman som förekom flest gånger när det inhämtade materialet kodades utifrån analys-schemat. Dessa teman omfattade den irländska gränsen samt de framtida visionerna för Nordirland. Partiernas positionstagande kring dessa analyserades sedan utifrån de tre utvalda konstruktivistiska nyckelbegreppen identitet, fiendebild och värderingar. Uppsatsens två frågeställningar kan härmed anses kunna besvaras.

Uppsatsens första frågeställning gällande vilken funktion LFA fyller för de två partierna i Brexit-debatten kan besvaras utifrån de tre konstruktivistiska nyckelbegreppen. Utifrån det första nyckelbegreppet identitet kan man utifrån DUP:s perspektiv anse att LFA inte fyller någon funktion då partiet framför uttalanden om att ”vi” (Nordirland) vill behandlas som resterande Storbritannien och att ”vi” därav måste skiljas från ”dem” (Republiken Irland och EU). Sinn Féins identitet kan däremot anses vara bunden till fredsavtalet då partiets ”vi” (Nordirland) inkluderar Republiken Irland och EU. Fredsavtalet spelar därmed en väsentlig roll för Sinn Féins identitet i Brexit-debatten då en ”hård” gräns mellan Republiken Irland och Nordirland skulle försvåra för partiets ”vi”.

Utifrån det andra nyckelbegreppet fiendebild kan man återigen se att DUP inte anser att LFA fyller någon funktion för partiet. Detta då partiets ”fiender” EU och de nordirländska nationalisterna enligt partiet anses överanvända LFA i Brexit-debatten. DUP:s icke tydliga tillämpning av fredsavtalet i Brexit-debatten kan därmed dels kunna förklaras utifrån dess fiendebild, då partiet anser att dess fiender förstör LFA:s betydelse, DUP kan därmed istället anses vilja förminska LFA:s betydelse i Brexit-debatten för att motarbeta partiets fiender. Sinn Féin kan däremot även inom kategorin fiendebild anses vara bunden till LFA. Detta då partiet framställer Storbritannien som dess främsta fiende och hänvisar därefter till att den brittiska regeringen har i skyldighet att skydda fredsavtalet. Argumenten som Sinn Féin framför med

stöd av LFA kan därmed partiets ”fiende” Storbritannien inte motsäga. Långfredagsavtalet kan därmed anses symbolisera en viktig faktor för Sinn Féin i Brexit-debatten inom kategorin fiendebild.

Inom den tredje och sista kategorin värderingar, kan dock båda partierna inom en aspekt anses förhålla sig till fredsavtalet. Detta då båda partierna värderar att den irländska gränsen ska förbli friktionsfri. Det framkommer dock att DUP även värderar relationen gentemot Storbritannien mer än vad partiet gör med relationen gentemot Republiken Irland och EU, vilket i sin tur inte kan anses förhålla sig till fredsavtalet. Sinn Féins värderingar kan däremot anses förhålla sig till fredsavtalet då partiet värderar att relationen gentemot Republiken Irland och EU ska förbli detsamma som den varit tidigare.

Uppsatsens första frågeställning kan sammanfattas med att Långfredagsavtalet inte anses fylla någon väsentlig funktion för partiet DUP i Brexit-debatten analyserat utifrån de tre konstruktivistiska nyckelbegreppen identitet, fiendebild och värderingar. Detta medan LFA fyller en viktig funktion för partiet Sinn Féin i samtliga aspekter i Brexit-debatten. Det framkommer dock att båda partierna är eniga kring det nutida dilemmat angående den irländska gränsen samt LFA:s tillämpning i anknytning till detta.

Uppsatsens andra frågeställning gällande om partierna är eniga eller oeniga om LFA:s betydelse för den nordirländska framtiden kan även anses ha besvarats med hjälp av de tre konstruktivistiska nyckelbegreppen. Dock kan det första nyckelbegreppet identitet anses symbolisera partiernas ställningstagande kring denna fråga bäst. Detta då det framkommer att DUP talar om att ”vi” på Nordirland tillhör Storbritannien, ”vi” är beroende av den brittiska marknaden och ”vi” är därav beroende av att tillhöra samma tullunion samt behandlas lika som resterande Storbritannien. Det framkommer att partiets visioner för Nordirland värderar ett samarbete med Storbritannien mer än ett samarbete med EU och Republiken Irland. DUP kan därmed inte anses prioritera fredsavtalets betydelse i sina framtida visioner för Nordirland då det tydligt framkommer att partiet prioriterar att värna om relationen samt

handelsförbindelserna gentemot Storbritannien mer än vad partiet gör gentemot Republiken Irland. Sinn Féin framför däremot att partiets ”vi” inkluderar hela ön Irland och samtliga EU-medlemsstater. Partiets främsta värdering i Brexit-debatten är att bevara relationen gentemot Republiken Irland och behålla medlemskap i den Europeiska Unionen och framför att detta endast är möjligt genom att förena Republiken Irland med Nordirland. Sinn Féins främsta vision för den Nordirländska framtiden kan därmed inte heller inkludera en fortsatt tillämpning av fredsavtalet, då ett förenat Irland inte längre skulle vara i behov av ett fredsavtal då det inte längre skulle existera en gräns mellan nord och syd på ön Irland.

Det framkommer därmed att båda partierna framställer Långfredagsavtalet som en andrahands-prioritet när de framför sina framtida visioner angående Nordirland. Detta då DUP vill integreras mer med Storbritannien medan Sinn Féin vill avlägsna den irländska gränsen för gott, vilket i båda sammanhangen betyder att Långfredagsavtalet inte symboliserar en stark prioritet för någon av partiernas visioner för Nordirland. Utifrån vardera partis framtida visioner för Nordirland kan man därmed anse att partierna är eniga om att Långfredagsavtalet inte längre kommer att tillämpas i samma grad eller inte tillämpas överhuvudtaget, samtidigt som partierna tydligt visar att de är oeniga om hur det nordirländska samhället bör utvecklas åt för nationellriktning.

Sammanfattning

Denna uppsats har undersökt Långfredagsavtalets betydelse för Nordirland i Brexit-debatten, utifrån ett unionistiskt respektive ett nationalistiskt perspektiv. Studien har visat på att fredsavtalet utgör en större betydelse för nationalistens argument än vad det gör för unionistens argument i Brexit-debatten. Denna slutsats har tagits genom att studera det unionistiska partiet DUP:s och det nationalistiska partiet Sinn Féins positionerande kring LFA i Brexit-debatten och utifrån detta analyserat partiernas positionstagande utifrån de tre konstruktivistiska nyckelbegreppen identitet, fiendebild och värderingar. Det framkommer att det nationalistiska partiet Sinn Féin understödjer sig på LFA i samtliga argument som berör de konstruktivistiska identitetsnyckelbegreppen medan det unionistiska partiet DUP enbart tar stöd av LFA när det framför partiets värderingar för Nordirland. Det framkommer däremot att ingen av partiernas

visioner för den nordirländska framtiden anses prioritera en fortsatt tillämpning av Långfredagsavtalet. Denna studie har därmed påvisat att Långfredagsavtalet i nutid spelar en större roll för nationalisterna än för unionisterna i Brexit-debatten angående Nordirland, men erhåller inte någon större betydelse för någon av aktörerna i deras framtida visioner för Nordirland.

Referenslista

Bache, Ian., Bulmer, Simon., & George, Stephen. (2017) *Politics in the European Union*. Supplement: Includes coverage of Brexit. Oxford University Press: Oxford.

Bergström, Göran. & Boréus, Kristina. (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. (3., [utök.] uppl.). Studentlitteratur: Lund.

Campbell, John. (2019) "Brexit: Does the Irish peace accord rule out a hard border". *BBC news*, 4 oktober. Hämtad 2019-11-19 från <https://www.bbc.com/news/uk-northern-ireland-46988529>

Coakley, John. (2007). National identity in Northern Ireland: stability or change?. *Nations and Nationalism*. 13 (4). Hämtad 2019-11-22 från <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/10.1111/j.1469-8129.2007.00316.x>

Diez, Thomas., Stetter, Stephan., Albert, Mathias. (2006) *The European Union and Border Conflicts: The Transformative Power of Integration*. *International Organization*, 60(3). Hämtad 2019-11-22 från <https://www.cambridge-org.ezproxy.ub.gu.se/core/journals/international-organization/article/european-union-and-border-conflicts-the-transformative-power-of-integration/24E6AEDACDF4D6245125E43D1087B7D7>

Dunne, Tim. Kurki, Milja. Smith, Steve. (2013) *International relations theories, discipline and diversity*. Oxford university press: Oxford

DUP. (2017) "Brussels should not overreach in NI Brexit talks: Dodds." Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/brussels-should-not-overreach-in-ni-brexit-talks-dodds>

DUP (2018) "Dodds rejects EU:s magical thinking on Brexit-backstop". Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/dodds-rejects-eu-magical-thinking-on-brexit-backstop>

DUP. (2018) "Future cross-border relations will be test of Brexit success: Dodds". Hämtad 2019-12-15 från <http://www.mydup.com/news/article/future-cross-border-relations-will-be-test-of-brexit-success-dodds>

DUP. (2019) "EU has weaponised the idea of an Irish backstop". Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/dup-eu-has-weaponised-the-idea-of-an-irish-backstop>

DUP (2019) *Let's get the UK moving again*. Hämtad 2019-12-10 från <https://www.mydup.com/>

DUP. (2019) "Time for the EU to stop ignoring the voice of unionists". Hämtad 2019-12-02 från <http://www.mydup.com/news/article/time-for-the-eu-to-stop-ignoring-the-voice-of-unionists>

DUP. (2017) *The DUP Manifesto for the 2017 Northern Ireland Assembly Election*. Hämtad 2019-10-12 från http://www.mydup.com/images/uploads/publications/DUP_Manifesto_2017_v2_SINGLES.pdf

DUP. (2017) *The DUP Manifesto for the 2017 Westminster Election*. Hämtad 2019-10-29 från <http://www.mydup.com/publications/view/2017-westminster-manifesto>

DUP. (2017) "Seamless border key to 'sensible' Brexit for NI: Foster". Hämtad 2019-12-01 från <http://www.mydup.com/news/article/seamless-border-key-to-sensible-brexit-for-ni-foster>

Esaiasson, Peter., Gilljam, Mikael., Oscarsson, Henrik., Wängnerud, Lena. (2017). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. (4., [rev.] uppl.). Norstedts juridik: Visby

European Commission. (2018) *Brexit: Protocol on Ireland and Northern Ireland*. Hämtad 2019-12-02 från https://ec.europa.eu/ireland/news/brexit-protocol-on-ireland-and-northern-ireland_en

European Commission. (2017) *Dialogue on Ireland/Northern Ireland*. Hämtad 2019-12-02 från https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/dialogue_ie-ni.pdf

European Commission. (2007) *Treaty of Lisbon*. Hämtad 2019-12-03 från http://publications.europa.eu/resource/cellar/688a7a98-3110-4ffe-a6b3-8972d8445325.0007.01/DOC_19

European Commission. (2019) *Revised withdrawal agreement*. Hämtad 2019-12-08 från https://ec.europa.eu/commission/sites/beta-political/files/revised_withdrawal_agreement_including_protocol_on_ireland_and_northern_ireland.pdf

Hopkins, Stephen. (2014) *Sinn Féin, the Past and Political Strategy: The Provisional Irish Republican Movement and the Politics of 'Reconciliation'*. *Irish Political Studies*, 30:1. Hämtad 2019-12-20 från <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1080/07907184.2014.942293?needAccess=true>

Katy Hayward & Mary C. Murphy. (2018) *The EU's Influence on the Peace Process and Agreement in Northern Ireland in Light of Brexit*. *Ethnopolitics*, 17:3. Hämtad 2019-10-22 från

<https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/full/10.1080/17449057.2018.1472426>.

McGlynn, Catherine., Tonge, Jonathan., McAuley, Jim. (2012) *The Party Politics of Post-devolution Identity in Northern Ireland*. *Sage Journals*, vol 16. Hämtad 2019-12-20 från <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1111/j.1467-856X.2012.00528.x>

McCormack, Jayne. (2019) "Stormont deadlock: 'Profound' consequences if assembly not restored". *BBC news*. 21 oktober. Hämtad 2019-12-19 från <https://www.bbc.com/news/uk-northern-ireland-50132310>

McKittrick, David., McVea, David. (2012) *Making sense of the troubles: A history of the Northern Ireland conflict*. 2 uppl. Viking: London

Nationalencyklopedin. (2019) *Sinn Féin*. Hämtad 2019-11-18 från <http://www.ne.se.ezproxy.ub.gu.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/sinn-fein>

Phinnemore, David. Hayward, Katy. (2017) *UK Withdrawal ('Brexit') and the Good Friday Agreement*. European Parliament: Brussels. Hämtad 2019-11-18 från <http://www.europarl.europa.eu/supporting-analyses>

Riches, Christopher. Palmowski, Jan. (2016) "Democratic Unionist Party". *A Dictionary of Contemporary World History*. (4 ed.). Hämtad 2019-11-13 från <https://www-oxfordreference-com.ezproxy.ub.gu.se/view/10.1093/acref/9780191802997.001.0001/acref-9780191802997-e-640>

Riches, Christopher. Palmowski, Jan. (2016) "Sinn Féin". *A Dictionary of Contemporary World History*. (4 ed.) Hämtad 2019-11-18 från <https://www-oxfordreference-com.ezproxy.ub.gu.se/view/10.1093/acref/9780191802997.001.0001/acref-9780191802997-e-2149>

Riches, Christopher. Palmowski, Jan. (2016) "St. Andrew Agreement". *A Dictionary of Contemporary World History*. (4 ed.). Hämtad 2019-11-17 från <https://www-oxfordreference-com.ezproxy.ub.gu.se/view/10.1093/acref/9780191802997.001.0001/acref-9780191802997-e-2676>

Schulz, Helena.(2002) *Krig i vår tid*. Studentlitteratur: Lund.

Sinn Féin. (2019) "Demand for a unity poll is growing". Hämtad 2019-12-04 från <https://www.sinnfein.ie/contents/52295>

Sinn Féin. (2018) "EU institutions must hold firm on backstop – Matt Carthy MEP". Hämtad 2019-12-15 från <https://www.sinnfein.ie/contents/51840>

Sinn Féin. (2017) "The Case for North to achieve designated special status within EU". Hämtad 2019-10-26 från https://www.sinnfein.ie/files/2016/The_Case_For_The_North_To_Achieve_Special_Designated_Status_Within_The_EU.pdf

Sinn Féin. (2019) "Constitutional future of the North is for the people of Ireland to decide". Hämtad 2019-12-02 från <https://www.sinnfein.ie/contents/52109>

Sinn Féin. (2018) "Most defining period since 1998". Hämtad 2019-12-02 från <https://www.sinnfein.ie/contents/51838>

Sinn Féin. (2019) "Referendum on Irish unity only solution to no deal Brexit - O'Neill". Hämtad 2019-12-07 från <https://www.sinnfein.ie/contents/54926>

Sinn Féin. (2017) *Sinn Féin Assembly Manifesto 2017*. Hämtad 2019-10-25 från https://www.sinnfein.ie/files/2017/MANIFESTO_ENGLISH.pdf

Sinn Féin. (2019) "There can be no retreat from the backstop". Hämtad 2019-12-02 från <https://www.sinnfein.ie/contents/52386>

Soares, Anthony. (2016) *Living Within and Outside Unions: The Consequences of Brexit for Northern Ireland*. Journal of Contemporary European Research. 12(4). Hämtad 2019-11-22 från <http://jcer.net/index.php/jcer/article/view/806>

Teague, Paul. (2019) *Brexit, the Belfast Agreement and Northern Ireland: Imperilling a Fragile Political Bargain*. The Political Quarterly. Volume 90, Issue 4. Hämtad 2019-11-28 från <https://onlinelibrary-wiley-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/10.1111/1467-923X.12766>

Todd, Jennifer. (1990) *Northern Irish nationalist political culture*. Irish Political Studies. 5:1. Hämtad 2019-12-20 från <https://www-tandfonline-com.ezproxy.ub.gu.se/doi/pdf/10.1080/07907189008406472?needAccess=true>

UK Government. (2017) *Brexit: Irish Border*. Hämtad 2019-12-15 från <https://hansard.parliament.uk/Lords/2017-12-05/debates/640AAFFC-4B25-4943-9E53-FC423FBEE30F/BrexitIrishBorder>

UK Governance. (2016) Hämtad 2019-11-19 från <https://www.executiveoffice-ni.gov.uk/sites/default/files/publications/execoffice/Letter%20to%20PM%20from%20FM%20%26%20dFM.pdf>

UK Government. (1998) *The Belfast Agreement*. Hämtad 2019-10-12 från https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/136652/agreement.pdf

UK Government. (2018) *Good Friday Agreement: Impact of Brexit*. Hämtad 2019-12-14 från <https://hansard.parliament.uk/Lords/2018-10-11/debates/AE10C27D-BBDC-445A-BC50-2CC27D85D36F/GoodFridayAgreementImpactOfBrexit?highlight=good%20friday%20agreement%20dup#contribution-258934F0-AC75-4C4D-8EC6-75274D41F166>

UK Government. (2017) UK-Irish relations. Hämtad 2019-12-15 från <https://publications.parliament.uk/pa/ld201617/ldselect/ldcom/76/7604.htm>

UK parliament. (2019) *United Kingdom's Withdrawal from the European Union*. Hämtad 2019-12-02 från <https://hansard.parliament.uk/Commons/2019-03-29/debates/1EB3876B-BE27-4EBB-9FB5-EEAC71BA8BCE/UnitedKingdom%E2%80%99SWithdrawalFromTheEuropeanUnion?highlight=withdrawal%20agreement%20rejected#contribution-E87DEB2B-D4A7-4920-9774-7D75408D1832>